

کنترل آلودگی داخلی فلس‌های سوسن به منظور کشت درون شیشه‌ای

تاتاری ورنوسفادرانی، مریم^۱، رضا فتوحی قزوینی^۲، یوسف حمیداوغلی^۳ و عبدالله

حاتم‌زاده^۲

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، ۲ دانشیار باغبانی دانشکده علوم کشاورزی دانشگاه
گیلان و ۳ استادیار باغبانی دانشکده علوم کشاورزی دانشگاه گیلان

فلس‌های پیاز سوسن آسیایی (*Lilium asiatic*) پس از طی دوره سرما، از هم جدا شد و فلس‌های آلوده و قهوه‌ای حذف شدند. با توجه به اینکه آلودگی از نوع فوزاریومی بود، به منظور گندزدایی فلس‌ها از دو نوع پیش تیمار شیمیایی و آب گرم، قبل از به کار بردن الکل و هیپوکلرید سدیم، استفاده شد. تیمار شیمیایی شامل غلظت‌های مختلفی از قارچکش سیستمیک بنومیل (۳، ۵، ۸ درصد) در مدت زمان‌های مختلف (۲، ۴ و ۷ ساعت) و تیمار آب گرم شامل قرار گرفتن فلس‌ها به مدت یک ساعت در حمام آب گرم با دماهای مختلف (۵۰، ۵۵ و ۶۰ درجه سانتیگراد) بوده است. پس از آن فلس‌های تیمار شده و فلس‌هایی که هیچگونه تیماری بر روی آنها انجام نشده بود، به مدت یک دقیقه در الکل ۹۶ درصد و به مدت ۲۰ دقیقه در هیپوکلریت سدیم ۲/۵ درصد ضد عفونی شدند. پس از سه بار آبکشی با آب مقطر استریل، فلس‌ها روی محیط غذایی MS کشت شدند. نمونه‌هایی که صرفاً با الکل و هیپوکلریت سدیم گندزدایی شده بودند، به میزان ۹۵-۹۰ درصد آلودگی را نشان دادند. از نظر رفع میزان آلودگی بین دو تیمار شیمیایی (بنومیل) و آب گرم اختلاف معنی‌داری در سطح احتمال ۱ درصد مشاهده شد. در تیمار شیمیایی زمانیکه از غلظت ۸ درصد بنومیل استفاده شد، تنها ۲۵-۲۳ درصد نمونه‌ها آلوده شدند و در غلظت‌های پایین‌تر، میزان آلودگی ۷۰-۶۰ درصد بوده است. تیمار آب گرم در دمای ۵۵ درجه سانتیگراد، میزان آلودگی را به ۱۵-۱۲ درصد کاهش داد. در دماهای بالاتر از ۵۵ درجه سانتیگراد فلس‌ها از بین رفتند. با توجه به اینکه در تیمار آب گرم در مقایسه با تیمار شیمیایی بقایای ناشی از مواد شیمیایی وجود ندارد و به احتمال زیاد عوامل بیماریزای داخلی از بین می‌روند، لذا می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که تیمار آب گرم بر تیمار شیمیایی برتری دارد.